

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Toleti S. R. E. Cardinalis Summa Casuum
Conscientiæ, Sive De Instructione Sacerdotum Lib. VII**

**Toledo, Francisco de
Coloniæ Agrippinæ**

86. De speciebus simoniæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40916

tudo obtinet, non posse transferri sine licentia. Quando verò res est verè spiritualis, & pretium est temporale, tunc, secundum tria prædicta iura, prohibita est simonia; nec in talium venditione potest Papa dispensare, sicut in prima poterat.

De speciebus Simoniæ.

CAPVT LXXXVI

Tres sunt species principales simoniæ; mentalis, conuentionalis, realis.

Mentalis duplex est; altera, cum quis interius vult rem spirituales pretio contractare, voluntate deliberata, tamen non deuenit ad actum exteriorem; vel quia non inuenit cum quo contractet, vel quia pœnituit, vel alia quavis causa.

Alterca mentalis est, cum exteriùs aliquid spirituale traditur pretio, tamen non manifestat exteriùs esse pretium. Verbi gratia, aliquis dat centum aureos alicui, hac intentione, vt traderet beneficium ei, tamen nec implicite, nec explicitè significat alteri pretium esse, tunc est simonia mentalis, quæ potest committi, aut ex parte vnius dantis beneficium, aut ex parte alterius dantis pecuniam, aut ex parte vtriusq; simul. Quando igitur pactum nec implicitum nec explicitum pretij intercedit, sed tantum in intentione manet, & opus exteriùs sequitur, tunc simonia mentalis est. Quando verò est pactum aliquod exteriùs implicitum vel explicitum, tamen non sequitur consummatio operis ex vtraq; parte, tunc est simonia conuentionalis; quæ tripliciter fit.

Vno modo, quando tantum est pactum pretij, tamen nondum est datum pretium, nec translatum beneficium.

Altero modo, quando cum pacto est translatum pretium, sed nondum acceptum beneficium.

Tertio modo, cum datum est beneficium, vel res spiritualis, nondum tamen est pretium acceptum. Omnes hæc simoniæ conuentionales dicuntur: quando verò est perfecta ex vtraq; parte consummatio, simonia realis est. Requiritur ergo ad realem, intentio interior pretio contractandi; exteriùs pactum implicitum vel explicitum. Quando autem datur pecunia vel pretium simul cum beneficii collatione vel promissione, præsumitur pactum implicitum, licet nihil exprimat. Requiritur etiam operis consummatio ex vtraq; parte, vt sit beneficij

beneficij vel rei spiritualis translatio seu exhibitio: similiter etiã pretij acceptio: vno deficiente, vt dicit Armill. verb. simonia, non realis, sed potius conuentionalis aut mentalis est. Hæ sunt simoniæ species, quas multum antè oculos habere oportet: multum enim inter se differunt, quantum ad pœnam exteriorẽ, vt dicitur postea, quãuis omnes tres ex genere suo, mortalia sint peccata.

De tribus regulis ad cognoscendam simoniam.

CAPVT LXXXVII.

IN particulari nunc oportet tractare, qualiter simonia in singulis spiritualibus committatur; ac antè omnia. quatuor generales regulæ sunt anteponendæ.

Prima fundatur in vno hoc supposito; pecuniã, seu aliquid pecunia æstimabile, posse multis rationibus dari pro re spirituali: Vno modo per modum pretij; altero modo, per modum sustentationis, ipsis ministris rerum spiritualium, seu per modum elemosynæ; tertio modo, per modum oblationis, quæ fit Deo in suo ministro; quarto, per modum liberalitatis, seu spontaneæ donationis & gratitudinis; quinto, per modum laudabilis consuetudinis: nam consuetudines aliquando originẽ habent ex sustentationis ratione, seu ex oblatione; & sic; qui ex tali consuetudine dat temporale pro spirituali, videtur dare per modum oblationis aut elemosynæ.

Hoc supposito, fit prima regula. Numquam simonia committitur, nisi eum temporale datur tamquam pretium pro spirituali. Semper ergo aduertendum est, an intercedat ratio pretij: cum enim datur temporale verè, non vt pretium, tunc ibi simonia non est.

Alteræ regula innititur alteri fundamento, putà, spiritualia se habere in triplici differentia. Quædam sunt pure spiritualia, nullam temporalem mixtionem habentia, vt virtutes supernaturales & potestates, ipsarumque vsus. Quædam sunt mixta ex spirituali & temporali, tamen plus participantia de spirituali, vt sacramenta, in quibus materia intercedit temporalis; similiter sacramentalia; similiter beneficia Ecclesiastica. Quædam sunt etiam mixta, sed plus habent de temporali, vt vasa sacra, templorum loca, officia cantorum & musicorum.

Hoc